

Model samenwerkingsconvenant Veiligheidsregio en regionale omroep

Versie: 1.0, 8 november 2019

Colofon

Oprichtgever: Portefeuillehouder crisiscommunicatie, Landelijk Netwerk
Bevolkingszorg

Contactpersoon: Projectcoördinator Programma Risico- en Crisiscommunicatie
Titel: Model samenwerkingsovereenkomst Veiligheidsregio en
Regionale omroep

Datum: 8 november 2019

Status: Definitief

Versie: 1.0

Beheer: Instituut Fysieke Veiligheid

Vindplaats: www.nipv.nl/crisiscommunicatie

Toelichting

In januari 2010 is door het toenmalige Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een modelconvenant calamiteitenzender opgesteld ten behoeve van provincies, veiligheidsregio's en regionale omroepen. Veiligheidsregio's hebben op basis van dit model afspraken gemaakt met hun regionale omroep over de instelling van de radiozender van de regionale omroep als calamiteitenzender, de procedure hiertoe en de onderlinge communicatie.

Sinds 2010 hebben de ontwikkelingen op het gebied van crisiscommunicatie niet stilgestaan. Was de calamiteitenzender in het verleden nog één van de belangrijkste instrumenten van de burgemeester om de bevolking te waarschuwen en te informeren ex. artikel 10 en 11 van het Besluit Informatie inzake rampen en crisis. De afgelopen jaren zien we dat we als overheid steeds beter in staat zijn om via onze eigen communicatiemiddelen de bevolking te bereiken en via NL-Alert te waarschuwen over levens- en gezondheidsbedreigende situaties.

Daarnaast wordt ook de discussie gevoerd over het uitfaseren van het Waarschuwings- en Alarmerings stelsel (WAS)¹ mede in relatie tot de verbreding van NL-Alert. Daarom is als activiteit binnen het meerjarenprogramma Risico- en Crisiscommunicatie opgenomen om het gesprek aan te gaan met de Stichting Regionale Publieke Omroepen (RPO) over de invulling van een nieuw convenant. Een activiteit die door het Ministerie van Justitie en Veiligheid ook is opgenomen als deelproject binnen de nota Toekomstbestendige risico- en crisiscommunicatie. Als speerpunt binnen de agenda Risico- en crisisbeheersing 2018-2021.

In gesprek met de Stichting RPO hebben we geconstateerd dat we gebaat zijn bij berichtgeving door de publieke (regionale) omroep. Er moet een mediakanaal zijn die berichtgeving doet en goede contacten heeft met de woordvoerder en crisiscommunicatie organisatie van de veiligheidsregio. In overleg is besloten om het huidige modelconvenant calamiteitenzender om te bouwen naar een samenwerkingsconvenant, waarin afspraken worden gemaakt over de inzet als calamiteitenzender over bereikbaarheid, informatievoorziening, afstemming, samenwerking, oefenen en evalueren.

Model samenwerkingsconvenant

Het landelijk model samenwerkingsconvenant is afgestemd met de landelijke vakgroep crisiscommunicatie, de werkgroep toekomstbestendige risico- en crisiscommunicatie en het overleg regionale omroepen. Veiligheidsregio's en hun eigen regionale omroep(en) zijn verantwoordelijk voor de verder invulling van het convenant en de bijbehorende actielijst. Besluitvorming over het convenant en ondertekening van het convenant vindt derhalve plaats op (inter)regionaal niveau².

Wettelijke bepalingen calamiteitenzender

In artikel 6.26, eerste lid, van de mediawet 2008 is opgenomen dat de Minister-President in geval van een (dreigend) gevaar voor de openbare veiligheid of volksgezondheid de uitzending van een radioprogramma van een regionale omroep kan onderbreken om het publiek te alarmeren en/of te waarschuwen of instrueren.

---

¹ In het modelconvenant calamiteitenzender 2010 is bepaald dat de regionale omroep automatisch als calamiteitenzender fungeert als de sirene wordt ingeschakeld.

² Op grond van de gemeenschappelijke regeling van de betreffende regio, kan er ook worden gekozen om de directeur(en) veiligheidsregio te laten tekenen. Grondslag wordt dan het betreffende artikel in de gemeenschappelijke regeling welke bepaalt "Ter behartiging van de in artikel 4 genoemde belangen is de veiligheidsregio belast met de uitvoering van de volgende taken en beschikt zij - onverminderd het bepaalde in artikel 30 van de wet - over de daarbij behorende bevoegdheden: .... het sluiten van convenanten met de regiopolitie, andere overheden en derden over de afstemming, voorbereiding of uitvoering van taken die betrekking hebben op de hulpverlening en veiligheid;

Regelgeving die op dit artikel is gebaseerd is het Uitvoeringsbesluit ex. Artikel 173 Mediawet (dit artikel is vervallen en vervangen door 6:26 Mediawet, maar de regeling geldt nog steeds). Artikel 3, 2e lid van het uitvoeringsbesluit bepaalt dat de burgemeester bevoegd is, namens de Minister-President, Minister van Algemene zaken, de uitzending te onderbreken.

Financiering³

Jarenlang was de financiering van de regionale omroep een gezamenlijke verantwoordelijkheid voor Rijk en Provincie. Regionale omroepen krijgen sinds 2014⁴ een financiële bijdrage vanuit de Rijksoverheid op basis van artikel 4a van het Mediabesluit 2018. Iedere regionale publieke omroep krijgt een percentage van een totaal budget (rijksmediabijdrage) dat beschikbaar is voor regionale publieke media-instellingen (rpmi's). Binnen deze bijdrage is geen bedrag gelabeld voor de functie van calamiteitenzender.

---

³ <https://www.stichtingrpo.nl/financiering/>

⁴ Voor 2014 ontvingen regionale omroepen subsidie vanuit hun Provincie. Om die reden is de provincie in veel (oude) convenanten medeondertekenaar van het convenant.

Convenant voor samenwerkingsafspraken tussen Veiligheidsregio's <naam>, <naam> en regionale omroep <naam>

Partijen

Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio <naam>, handelend als bestuursorgaan, rechtsgeldig vertegenwoordigd door de voorzitter van het bestuur, de heer/ mevrouw <naam>, hierna te noemen 'Veiligheidsregio <naam>';

en

Het bestuur van de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio <naam>, handelend als bestuursorgaan, rechtsgeldig vertegenwoordigd door de voorzitter van het bestuur, de heer/ mevrouw <naam>, hierna te noemen 'Veiligheidsregio <naam>';

en

Stichting Regionale Omroep <naam>, vertegenwoordigd door de directeur/ bestuurder, de heer/ mevrouw <naam>, hierna te noemen Omroep <naam>.

Overwegende, dat:

- > partijen het wenselijk achten om samenwerkingsafspraken te maken, door middel van een convenant, met betrekking tot (de voorbereiding op) (dreigende) rampen en crisis omdat:
  - o veiligheidsregio's en haar gemeenten via hun eigen platforms (website, sociale media) de bevolking waarschuwen en informeren;
  - o de regionale omroep via haar eigen platforms (televisie, radio, website, mobiele platforms) een onafhankelijke en betrouwbare partner is bij de informatievoorziening naar alle delen van de bevolking, die de berichtgeving van de veiligheidsregio of de gemeente wellicht niet of minder meekrijgen;
  - o de app van de regionale omroep de door de Veiligheidsregio verzonden NL-Alert berichten real time zal weergeven door middel van een koppeling aan de locatievoorziening van de gebruiker van de app⁵;
  - o de regionale omroep in geval van een (dreigende) gevaar voor de openbare veiligheid of de volksgezondheid, of in andere buitengewone omstandigheden, op verzoek van het bevoegd gezag, de uitzending van een radioprogramma van de regionale omroep kan onderbreken om het publiek te alarmeren en/of te waarschuwen en/of instrueren;
- > afstemming en samenwerking tussen de veiligheidsregio en de regionale omroep in de incidentfase van belang is om te komen tot correcte berichtgeving;
- > partijen afspraken met betrekking tot de voornoemde samenwerking willen vastleggen in een (inter)regionaal convenant om een kader te geven voor de uitwerking van de samenwerking op regionaal niveau;
- > een regio specifieke actielijst deel kan uitmaken van het convenant, waarin de door de partijen uit te voeren acties zijn opgenomen en regionale procedures.
- > iedere partij zijn eigen verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden heeft op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing, die in de diverse (grond)wet- en regelgeving zijn vastgelegd en dat deze door dit samenwerkingsconvenant ongewijzigd blijven;

---

⁵ Datum oplevering is op het moment van opstellen van het samenwerkingsconvenant nog niet bepaald. Dit staat gepland voor begin 2020. Bij live gang kan deze tekst worden aangepast van "zal weergeven" naar "weergeeft"

Gelet op

- art. 7 en 39 van de Wet Veiligheidsregio's
- art. 10 van het Besluit informatie inzake rampen en crises
- art. 6.26 eerste lid van de Mediawet 2008
- art. 2.88 eerste lid van de Mediawet 2008
- artikel 3, tweede lid van het Uitvoeringsbesluit ex. Art. 173 Mediawet

Hebben de volgende afspraken gemaakt:

Algemeen

Artikel 1 Doelen

1. Het samenwerkingsconvenant beoogt:
  - a. een meer eenduidige samenwerking op de raakvlakken tussen informatievoorziening door of het bevoegd gezag ten tijde van een (dreigende) ramp of crisis en de nieuws- en informatievoorziening door de regionale omroep;
  - b. vastleggen van afspraken met betrekking tot de instelling en beëindiging van de regionale omroep als calamiteitenzender, ex. artikel 6.26, eerste lid van de Mediawet 2008;
2. Een bijbehorende actielijst biedt ruimte voor maatwerkafspraken voor regio specifieke aspecten;
3. Partijen vergroten de kennis van elkaars organisatie en processen en komen tot daadwerkelijke samenwerking inzake (de voorbereiding op) de crisisbeheersing.

Artikel 2 Citeertitel

Samenwerkingsconvenant tussen veiligheidsregio('s) <naam> en regionale omroep <naam>.

Afspraken per proces

Artikel 3 Bereikbaarheid

1. De veiligheidsregio('s) en de regionale omroep hebben afspraken gemaakt over:
  - a. wederzijdse bereikbaarheid en beschikbaarheid ten behoeve van informatievoorziening naar de bevolking en inschakelen als calamiteitenzender;
  - b. procedures ten aanzien van noodcommunicatie;Deze afspraken zijn opgenomen in de actielijst behorende bij dit samenwerkingsconvenant.
2. De veiligheidsregio's en de regionale omroep zorgen ervoor dat crisisfunctionarissen te allen tijde over de juiste (bereikbaarheid) gegevens beschikken en dragen zorg voor goed beheer van de aan hen verstrekte gegevens.
3. In geval van een regiogrensoverschrijdend incident, waarbij meerdere Veiligheidsregio's betrokken zijn, organiseert de bronregio, indien gewenst, voor de regionale omroep één aanspreek- en coördinatiepunt vanuit de verschillende Veiligheidsregio's.

Artikel 4 Informatievoorziening naar de bevolking

1. De regionale omroep draagt in haar informatievoorziening naar de bevolking zorg voor het regelmatig updaten van de officiële berichtgeving van de gemeente en/of veiligheidsregio en herhaalt eerdere berichtgeving voor zover deze actueel is.
2. Bij contacten met de media (woordvoering, persstatement, persconferentie) gaat de functie van regionale omroep zo veel mogelijk vóór op de andere mediacontacten. De regionale omroep kan bij contacten met de media een centrale rol krijgen. Ze krijgt bij een videoverslag van live persconferenties een 'poolfunctie' voor andere media.

3. De crisiscommunicatie organisatie gebruikt voor de officiële berichten zoveel mogelijk kernachtige teksten, die ook geschikt zijn voor gebruik op de aanbodkanalen van de omroepen zoals Teletekst en tekstscroll⁶.

Artikel 5 Vrije nieuwsgaring

1. Onverminderd het recht op vrije nieuwsgaring en de erkenning daarvan, stelt de regionale omroep gedurende de acute incident fase de dienstverlening aan het publiek en de crisisorganisatie voorop. Indien de regionale omroep constateert dat de officiële berichtgeving niet strookt met de journalistieke bevindingen van de regionale omroep, dan wordt dit gemeld bij het aanspreekpunt van de crisiscommunicatie organisatie. Partijen hebben hierdoor de mogelijkheid om de berichtgeving en bevindingen te verifiëren en binnen hun eigen verantwoordelijkheid desgewenst aan te passen.
2. Bovenstaande laat onverlet dat de regionale omroep de bevolking kan informeren over (feitelijke) bevindingen ter plaatse, ook indien deze conflicteren met de boodschap die namens het bevoegd gezag wordt uitgezonden.

Artikel 6 Afstemming en uitwerking

De veiligheidsregio's en de regionale omroep hebben afspraken gemaakt over periodiek overleg teneinde de samenwerking te bevorderen.

Artikel 7 Instelling en beëindiging van de regionale omroep als calamiteitenzender

1. Indien er sprake is van een dreigend gevaar voor de openbare veiligheid of de volksgezondheid of in andere buitengewone omstandigheden, kan de regionale omroep als calamiteitenzender functioneren.
2. De radiozender van de regionale omroep is daartoe permanent beschikbaar om in bijzondere omstandigheden één of meer mededelingen van het bevoegd gezag ongewijzigd en integraal uit te zenden. De regionale omroep zal ook de andere relevante aanbodkanalen, zoals televisie, website en apps inzetten bij de invulling van de calamiteitenzender.
3. Het instellen van de regionale omroep als calamiteitenzender geschiedt op (telefonisch) verzoek van het bevoegd gezag of een door hem aangewezen gemandateerde. Het bevoegd gezag bevestigt vervolgens de opdracht en het waarschuwingsbericht met een door hem of namens hem ondertekende e-mail bericht aan de regionale omroep.
4. Het doen uitzenden van een dringende mededeling wordt steeds voorafgegaan door een door de regionale omroep verzorgde aankondiging waaruit duidelijk blijkt door of namens wie een mededeling wordt verstrekt. Ook in de afkondiging van een mededeling wordt de afzender duidelijk vermeld.
5. Het bevoegd gezag levert eventueel vertalingen van mededelingen ten behoeve van niet- of slecht Nederlands sprekende inwoners van het gebied bij de regionale omroep aan.
6. De regionale crisisorganisatie wijst een functionaris aan die als vast aanspreekpunt voor de regionale omroep fungeert. De regionale omroep wijst een medewerker aan die als vast aanspreekpunt voor de regionale crisisorganisatie fungeert. Het vaste aanspreekpunt zal namens het bevoegd gezag de regionale omroep zo snel als mogelijk en periodiek informeren over de bestrijding van de ramp of de calamiteit. Bij het inschakelen van de regionale omroep als calamiteitenzender worden hierover afspraken gemaakt.
7. De status van calamiteitenzender als bedoeld in lid artikel 7 lid 3, duurt voort totdat deze status wordt beëindigd door het bevoegd gezag dat de opdracht heeft verstrekt om te fungeren als calamiteitenzender.
8. De procedures en contactpunten voor instellen en beëindiging van de status als calamiteitenzender worden nader uitgewerkt in Actielijst Veiligheidsregio en Regionale omroep, behorend bij dit convenant.

---

⁶ Tekst scroll is een lopend tekstblok onderaan in het scherm. Dit is in sommige veiligheidsregio's voor een deel geautomatiseerd met het systeem Pancras, wat wordt bediend vanuit de meldkamer.

Uitwerking

Artikel 8 Informatievoorziening

1. Partijen informeren elkaar over en weer over relevante zaken en ontwikkelingen die voor de samenwerking van belang kunnen zijn;
2. Partijen zijn verantwoordelijk voor de implementatie van het samenwerkingsconvenant binnen de eigen organisatie en het eigen netwerk.
3. Indien er naar aanleiding van een incident behoefte is om een incident over en weer te evalueren, kunnen de coördinator crisiscommunicatie en de <functionaris> regionale omroep met elkaar contact opnemen. Beide bepalen hun eigen afvaardiging t.b.v. de evaluatie.
4. Partijen tonen zich over en weer bereid om een bijdrage te leveren aan het vakbekwaam worden en blijven van elkaars sleutelfunctionarissen.

Artikel 9 Kostenverdeling

De veiligheidsregio's en de regionale omroep dragen elk hun eigen kosten met betrekking tot de uitvoering van de afspraken die voortvloeien uit dit samenwerkingsconvenant, tenzij anders wordt overeengekomen;

Artikel 10 Aanvang, duur en beëindiging van het samenwerkingsconvenant

1. Het samenwerkingsconvenant tussen veiligheidsregio('s) en regionale omroep treedt in werking na ondertekening door alle in dit document genoemde partijen en geldt voor onbepaalde tijd.
2. Het samenwerkingsconvenant kan door elk der partijen onder opgave van redenen die een opzegging kunnen rechtvaardigen, met inachtneming van een opzegtermijn van zes maanden, schriftelijk worden opgezegd.
3. Het samenwerkingsconvenant vervangt het convenant calamiteitenzender <datum>, welke hierbij wordt opgezegd met wederzijds goedvinden.
4. Iedere vijf jaar, of eerder indien hiertoe aanleiding is, wordt de actualiteitswaarde van het samenwerkingsconvenant door de partijen beoordeeld.

Ondertekening

Aldus overeengekomen en <aantal>voud getekend te <locatie>, op <datum>

Veiligheidsregio <naam>

<naam>

Voorzitter

Veiligheidsregio <naam>

<naam>

Voorzitter

Regionale omroep <naam>

<naam>

Directeur/ Bestuurder

Bijlage 1 Format actielijst Veiligheidsregio <naam> en Regionale omroep <naam>

Behorend bij Convenant voor samenwerkingsafspraken tussen Veiligheidsregio's en regionale omroep.

Inleiding

In het Convenant zijn artikelsgewijs zaken overeen gekomen en vastgelegd voor de toekomst, welke als actiepunten, congruent aan de artikelen in het Convenant, nader zijn uitgewerkt voor de Veiligheidsregio <naam>. Dit document voorziet in de realisatie van die actiepunten.

Art.	Actiepunt	Eigenaar	
3	Bereikbaarheid Regionale omroep	Calamiteitenummer: E-mail: Nationaal noodnetnummer: Contactpersoon calamiteitenzender:	Regionale Omroep
3	Bereikbaarheid crisiscommunicatie organisatie Veiligheidsregio <naam>	Piketnummer(s): E-mail: Nationaal noodnetnummer Aanspreekpunt:	Veiligheidsregio <naam>
	Regionale alarmeringsprocedure		
6	Periodiek overleg		
7	Mandaat instellen regionale omroep als calamiteitenzender	Bevoegd gezag: burgemeester of voorzitter Veiligheidsregio Gemandateerde(n) functionarissen 1. . 2.	
7	Procedure instellen en beëindigen van de regionale omroep als calamiteitenzender		
8	Informatievoorziening		
9	Trainen en oefenen		